

med de myndigheder og instanser, der er ansvarlig for løsningen af de retsspørgsmål og andre problemer, der giver anledning til etablering af den direkte kontakt.

4) Generaldirektøren udpeger den eller de personer, der på ILO's vegne skal etablere den direkte kontakt. Den eller de pågældende kan enten være en uafhængig sagkyndig eller en funktionær i ILO's stab. Det forudsættes at det normalt vil være uhensigtsmæssigt at udpege et medlem af ILO's ekspertkomité til en sådan opgave.

Komiteen konstaterede ved sin gennemgang af det forelagte rapportmateriale, at det samlede antal indregistrerede ratifikationer af de hidtil vedtagne 128 konventioner nu var nået op på knap 3.350. Detailerede rapporter vedrørende medlemsstaternes gennemførelse af deres forpligtelser i henhold til de af staterne ratificerede konventioner skulle i overensstemmelse med de udsendte spørgeskemaer have været indsendt i et antal af 1833, men der var kun modtaget 1643 rapporter. Dette svarer til en rapporteringsprocent på ca. 90, hvilket nogenlunde stemmer med den siden 1960 konstaterede rapporteringsprocent. De nævnte tal dækker alene rapportering vedrørende selve medlemslandet. Procenten er væsentlig lavere, hvor rapporteringen vedrører de såkaldte „non-metropolitan territories“, hvori f. eks. for Danmarks vedkommende for tiden indgår Færøerne og Grønland, der konstitutionelt har, eller har haft, en placering, der medfører at særlige problemer kan opstå, bl. a. i forbindelse med spørgsmålet om de ratificerede konventioners geografiske anvendelsesområde. For disse „non-metropolitan“ områders vedkommende burde 1426 rapporter være indgået, men svar var indtil videre alene modtaget i 1226 tilfælde.

I overensstemmelse med sædvanlig procedure i komiteen indkaldtes regeringsrepræsentanter fra en række medlemsstater til afgivelse af supplerende oplysninger vedrørende de modtagne rapporter. Ingen undlod at efterkomme komiteens opfordring hertil.

På grundlag af den foretagne gennemgang af rapporter, bemærkningerne fra ekspertkomiteen og de for komiteen aflagte supplerende redegørelser afgav konferencekomiteen til forelæggelse for konferencen

en samlet rapport, og fremhævede heri en række tilfælde, hvor forholdene i det enkelte medlemsland efter komiteens opfattelse strider mod de konventioner landet har ratificeret. Opregningen af sådanne brud på forpligtelserne overfor organisationen er gradueret i forskellige klasser. På listen over de stater, der i særlig alvorlig grad havde gjort sig skyldig i ikke-opfyldelse af de pligter, som de ratificerede konventioner pålægger medlemsstaterne, opførtes bl. a. Grækenland, Argentina og Portugal. For de to første staters vedkommende var grunden ikke-opfyldelse af konvention nr. 87 om foreningsfrihed og retten til at organisere sig (1948). For Portugals vedkommende var det alvorlige overtrædelser af konvention nr. 105 om afskaffelse af tvangsarbejde (1957), der gav anledning til særlig kritik.

Som særligt emne i sin rapport havde komiteen — som foran nævnt — i anledning af Det internationale Menneskerettighedsår taget spørgsmålet om tvangsarbejde op til undersøgelse. Komiteen anvendte to møder til drøftelse af disse problemer på grundlag af det modtagne rapportmateriale vedrørende konvention nr. 29 angående tvungent eller pligtmæssigt arbejde (1930) og konvention nr. 105 om afskaffelse af tvangsarbejde (1957). Det må i denne forbindelse nævnes, at der til disse specialbehandlinger af særlige emnekredse rapporteres fra alle medlemslandene, således også fra de lande, der ikke har kunnet ratificere de omhandlede konventioner. Drøftelserne i komiteen belyste i særlig grad den forbindelse, der eksisterer mellem spørgsmålet om afskaffelse af tvangsarbejde og konventionerne vedrørende andre fundamentale menneskerettigheder, ikke mindst retten til arbejde og til frit at organisere sig. Det konstateredes at der, siden ILO i 1962 i en specialundersøgelse havde beskæftiget sig med disse forhold, var sket væsentlige fremskridt, således var den form for tvangsarbejde, der havde belastet arbejdskraften i koloniområderne og som konventionen fra 1930 særligt havde haft sigte på at afskaffe, i væsentlig aftagende. Fra fagforeningsside blev det i komiteen påpeget at bestemmelser i visse staters arbejdslovgivning om udskrivning af tvangsarbejde, i visse tilfælde endog tvangsarbejde indenfor det private arbejds-